

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การปลูกฝังค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการตามแนวคิดของบลูมและแรทส์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปลูกฝังค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร และความรอบคอบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการตามแนวคิดของบลูมและแรทส์ ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่าง ๆ ได้แก่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน กรอบแนวคิดในการวิจัย ประชากรและตัวอย่างประชากร แผนการจัดกิจกรรมที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

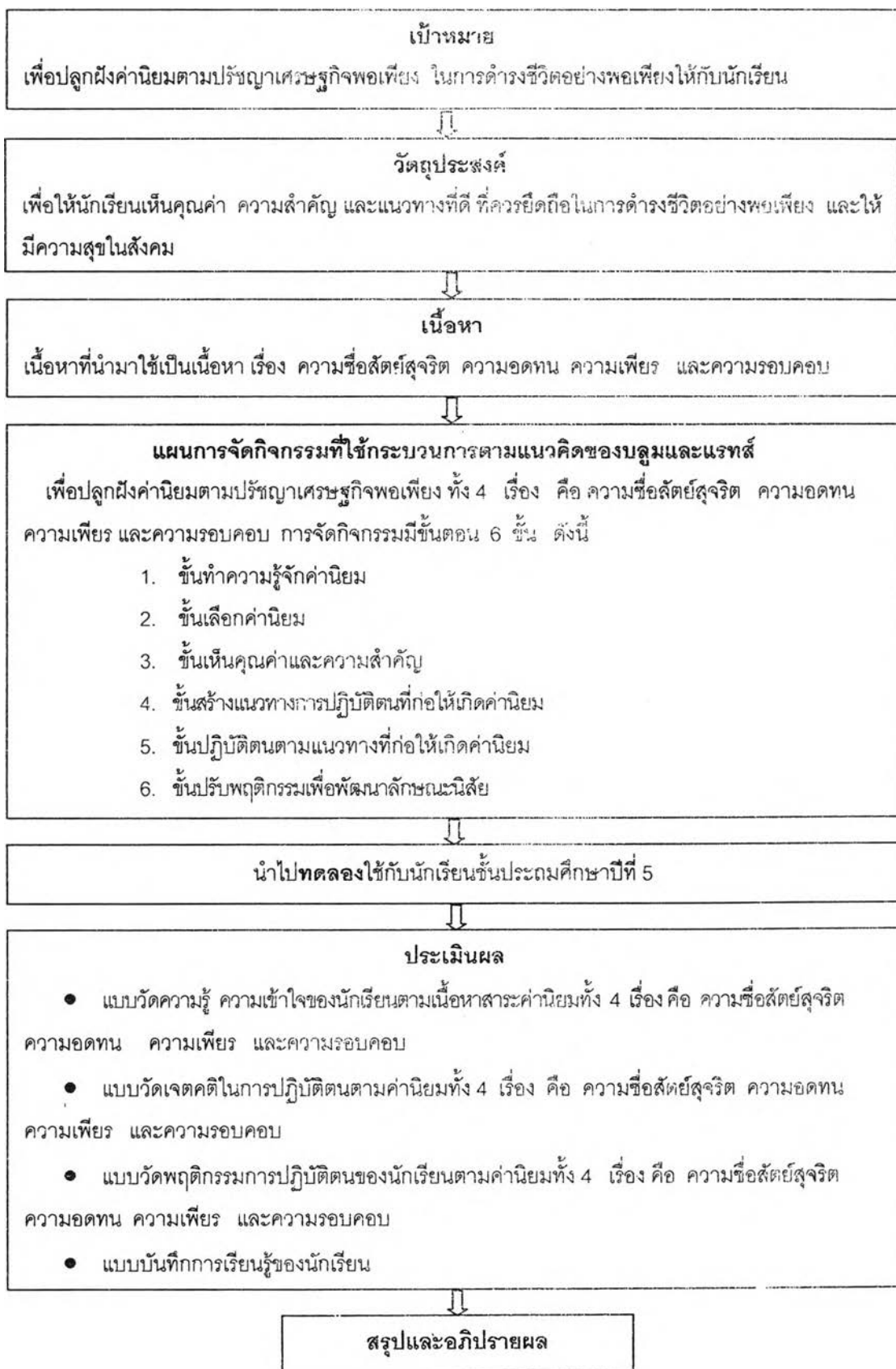
การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาด้านจิตพิสัยของบลูม กระบวนการกระจ่างค่านิยมของแรทส์ และวิธีการพัฒนาและการปลูกฝังค่านิยม จากเอกสาร วารสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต
2. ศึกษาแนวคิด ความสำคัญ คุณค่าที่เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร และความรอบคอบ จากเอกสาร วารสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต
3. นำข้อมูลพื้นฐานที่ศึกษามากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษา และสังเคราะห์ แนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อปลูกฝังค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร และความรอบคอบ โดยใช้กระบวนการตามแนวคิดของบลูมและแรทส์ ซึ่งมีรายละเอียดของกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 5 กรอบแนวคิดในการปลูกฝังค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการตามแนวคิดของบลูมและแรทล์

ประชากรและตัวอย่างประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตบางนา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งโรงเรียนดังกล่าวมีลักษณะ ดังนี้

1.1 เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. 2 เป็นโรงเรียนที่ให้ความสำคัญกับการปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

1.3 มีการจัดกิจกรรมให้ครูได้ไปอบรมคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อนำมาส่งเสริม ให้เด็กนักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี ซึ่งผู้ปกครองให้ความร่วมมืออย่างดี

1.4 เป็นโรงเรียนที่สนับสนุนการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม โดยโรงเรียนได้รับรางวัลครูดีเด่นด้านดนตรีไทยประจำจังหวัดปี พ.ศ.2546

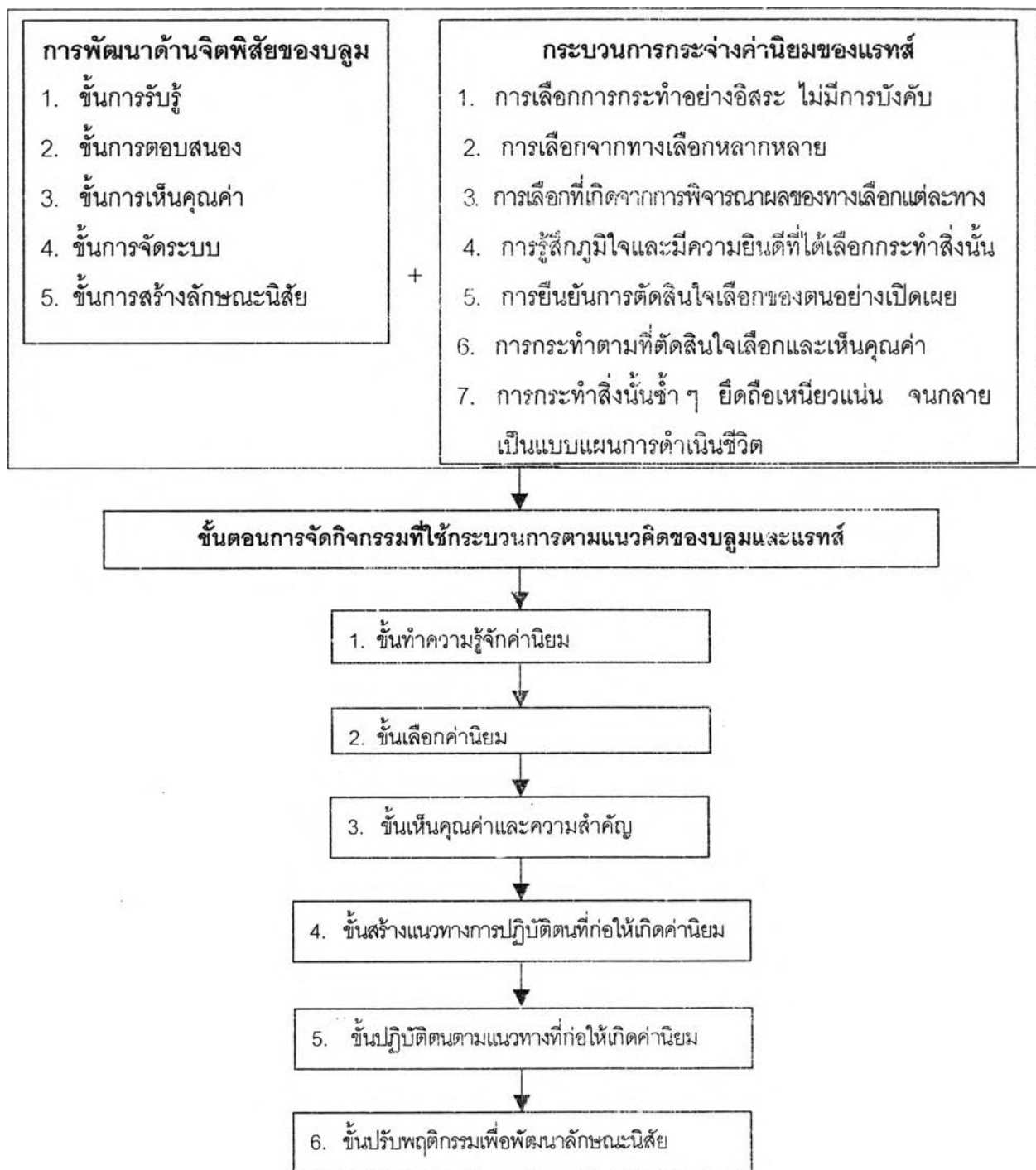
1.5 เป็นโรงเรียนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีกับงานวิจัยด้านคุณธรรมและจริยธรรม

2. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนสาธิตบางนา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 23 คน ที่เข้าร่วมโครงการวิจัยด้วยความสมัครใจของนักเรียน และได้รับความร่วมมือ และความเห็นชอบของครู และผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร

แผนการจัดกิจกรรมที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษา และสังเคราะห์ หลักการ ทฤษฎีของการสอน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการปลูกฝังค่านิยม ของ พันธ์ หันนาคินท์ (2526) เอมจันทร์ สุวินทวงศ์ (2526) เพ็ญแข ประจวบปัจฉิม และอ้อมเดือน สดมณี (2529) จรรยา สุวรรณทัต (2535) และ ทิศนา แหมมณี (2546) โดยใช้การพัฒนาด้านจิตพิสัยของบลูม (Blom, 1956) และกระบวนการกระจำงค่านิยมของแรทส์ (Raths, 1966) ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นขั้นตอนกระบวนการการปลูกฝังค่านิยม ดังนี้

แผนภูมิที่ 6 ขั้นตอนกระบวนการการปลูกฝังค่านิยมที่ได้จากการสังเคราะห์การพัฒนาด้านจิตพิสัยของบลูม และ กระบวนการกระจ่างค่านิยมของแรทส์

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์การพัฒนาด้านจิตพิสัยของบลูม และกระบวนการกระจ่างค่านิยมของแรทส์มาสร้างเป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรม 6 ขั้นตามแผนภูมิข้างต้น จากนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะสำคัญของขั้นตอนการจัดกิจกรรมทั้ง 6 ขั้นในการปลูกฝังค่านิยม ดังรายละเอียดในตารางที่

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมและลักษณะสำคัญของขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่ใช้
กระบวนการตามแนวคิดของบลูมและแรทส์

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	ลักษณะสำคัญของขั้นตอนการจัดกิจกรรม
1. ขั้นทำความรู้จักค่านิยม	เป็นขั้นที่ให้นักเรียนสำรวจค่านิยมที่มีอยู่ในตนเองและให้ ได้รับรู้ถึงความหมายของค่านิยมที่มีอยู่ในตนเองและ ค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง โดยที่ผู้สอนจะให้นักเรียนอ่าน นิทานปลายเปิด แล้วให้นักเรียนแต่งต่อเพิ่มเติม จากนั้น จึงนำมาอภิปรายพูดคุย ถึงความหมายของค่านิยมที่ ต้องการปลูกฝัง
2. ขั้นเลือกค่านิยม	เป็นขั้นที่ให้นักเรียนได้ตรวจสอบ และค้นหาสิ่งที่ นักเรียนทำหรือกำลังคิด ซึ่งเป็นการเลือกกระทำอย่าง อิสระ ไม่มีการบังคับ เลือกจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง และเป็นการเลือกที่เกิดจากการพิจารณาผลของการ เลือกปฏิบัติตนตามค่านิยมแต่ละทางเลือกด้วยตนเอง โดยที่ผู้สอนพยายามกระตุ้นให้นักเรียนแสดงสิ่งที่ นักเรียนกำลังคิด และคุณค่าของสิ่งที่นักเรียนกระทำ โดยให้พิจารณาในทางเลือกหลาย ๆ ทางในการปฏิบัติ
3. ขั้นเห็นคุณค่าและความสำคัญ	เป็นขั้นที่ให้นักเรียนรับรู้ถึงผลดีในการปฏิบัติตนตาม ค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง และรับรู้ถึงผลเสียหากไม่ ปฏิบัติตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง เพื่อกระตุ้นจิตใจให้ นักเรียนเริ่มยินยอมที่จะปฏิบัติตนให้มีค่านิยมที่ต้องการ ปลูกฝัง โดยผู้สอนพยายามกระตุ้นให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็นถึงผลดีและผลเสียของการปฏิบัติตน หรือ ไม่ปฏิบัติตนตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	ลักษณะสำคัญของขั้นตอนการจัดกิจกรรม
4. ขั้นสร้างแนวทางการปฏิบัติตนที่ก่อให้เกิดค่านิยม	เป็นขั้นที่ให้นักเรียนรับรู้ถึงพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงการมีและการไม่มีค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง และให้นักเรียนช่วยกันคิด แนวทางการปฏิบัติตนตามค่านิยม โดยให้พิจารณาถึงผลดีและผลเสียของแนวทางการปฏิบัติตนตามค่านิยมที่นักเรียนช่วยกันคิดขึ้นมา โดยผู้สอนกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันคิดกิจกรรมหรือแรงจูงใจที่จะให้นักเรียนปฏิบัติตนให้มีค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง และร่วมกันอภิปรายผลของกิจกรรมที่นักเรียนช่วยกันคิดขึ้น
5. ขั้นปฏิบัติตนตามแนวทางที่ก่อให้เกิดค่านิยม	เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดกิจกรรมและกระตุ้นให้นักเรียนทำกิจกรรมการปฏิบัติตนที่ก่อให้เกิดค่านิยม และให้นักเรียนปฏิบัติตนตามแนวปฏิบัติดังกล่าวได้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดเป็นลักษณะนิสัย
6. ขั้นปรับพฤติกรรมเพื่อพัฒนาลักษณะนิสัย	เป็นขั้นที่ผู้สอนกระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติตนตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ทั้งนี้ผู้สอนต้องสังเกตนักเรียนในขณะที่นักเรียนพบสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียนตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง และผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักเรียนเสนอแนวทางการปรับพฤติกรรมของเพื่อนในการปฏิบัติตนตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง

2. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังค่านิยม และการพัฒนาค่านิยม ในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร และความรอบคอบ

3. ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรม หรือกระบวนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาและการปลูกฝังค่านิยม จากนิตยา ปิรันธนานนท์ (2526) จรรยา สุวรรณทัต (2535) และทศนา เขมมณี (2546)

4. กำหนดหัวเรื่อง วัตถุประสงค์ และขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เพื่อปลูกฝังค่านิยม ทั้ง 4 เรื่อง คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร และความรอบคอบ โดยใช้ระยะเวลา 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 คาบ คาบละ 60 นาที

จากการศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรม การกำหนดขั้นตอนและลักษณะสำคัญของ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้กำหนด จำนวนแผนการจัดกิจกรรม แผนการจัดกิจกรรม จำนวนคาบของการจัดกิจกรรม ขั้นตอนการจัดกิจกรรมในการปลูกฝังค่านิยม และพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามค่านิยมทั้ง 4 เรื่อง ดังได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 2 จำนวนแผนการจัดกิจกรรมและแผนการจัดกิจกรรมของค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง

ค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	จำนวนแผนการจัดกิจกรรม	แผนการจัดกิจกรรมของค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง
1. ความซื่อสัตย์สุจริต	3	<ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติตนต่อครอบครัวและผู้อื่น - การปฏิบัติตนในด้านการเรียน - การประกอบอาชีพที่สุจริต และการประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความอดทน	2	<ul style="list-style-type: none"> - ความอดทนในการเรียน และ การทำงาน - การปฏิบัติตนด้วยความอดทน
3. ความเพียร	2	<ul style="list-style-type: none"> - ความเพียรในการเรียน - ความเพียรในการทำงาน
4. ความรอบคอบ	3	<ul style="list-style-type: none"> - ความรอบคอบในการเรียน - การปฏิบัติตนในการดำรงชีวิต - การประกอบอาชีพด้วยความรอบคอบ

ตารางที่ 3 แผนการจัดกิจกรรม พฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียน จำนวนคาบ และขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง

ค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	แผนการจัดกิจกรรมของค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	พฤติกรรมการปฏิบัติตนตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	จำนวนคาบ	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมในการปลูกฝังค่านิยม
1. ความซื่อสัตย์สุจริต	- การปฏิบัติตนต่อครอบครัวและผู้อื่น	การไม่คดโกง การไม่หลอกลวง การไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตนเอง การยอมรับในการกระทำของตนเอง การไม่พูดโกหก และการรักษาคำพูดและคำมั่นสัญญา	4	<ul style="list-style-type: none"> - การทำความรู้จักค่านิยม และความหมายของค่านิยม - การพิจารณาผลของการเลือกปฏิบัติตนตามค่านิยม เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต - ความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริต - พฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงการมีความซื่อสัตย์สุจริตและพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงการไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต และผลของการมีความซื่อสัตย์สุจริต และผลของการไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต - เสนอแนวทางการปฏิบัติตนให้เกิดความซื่อสัตย์สุจริต และนำแนวทางการปฏิบัติตนให้มีความซื่อสัตย์สุจริตไปใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตประจำวัน - จัดกิจกรรมเพื่อปรับพฤติกรรมในการพัฒนาลักษณะนิสัย เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต
	- การปฏิบัติตนในด้านการเรียน		4	
	- การประกอบอาชีพที่สุจริต และการประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	การประกอบอาชีพด้วยความถูกต้องและสุจริต และการไม่แก่งแย่งและไม่เบียดบังผู้อื่นเพื่อความสำเร็จ	4	
รวม			12	

ค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	แผนการจัดกิจกรรมของค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	พฤติกรรมที่ปฏิบัติตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	จำนวนคาบ	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมในการปลูกฝังค่านิยม
2. ความอดทน	- ความอดทนในการเรียนและการทำงาน	การมีความมุ่งมั่น การยอมรับความยากลำบากและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ ไม่ละทิ้งงานกลางคัน	4	<ul style="list-style-type: none"> - การทำความรู้จักค่านิยม และความหมายของค่านิยม - การพิจารณาผลของการเลือกปฏิบัติตามค่านิยม เรื่องความอดทน - ความสำคัญของความอดทน - พฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงการมีความอดทนและพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงการไม่มีความอดทน และผลของการไม่มีความอดทน และผลของการไม่มีความอดทน - เสนอแนวทางการปฏิบัติตนให้เกิดความอดทน และนำแนวทางการปฏิบัติตนให้มีความอดทนไปใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตประจำวัน - จัดกิจกรรมเพื่อปรับพฤติกรรมในการพัฒนาลักษณะนิสัย เรื่องความอดทน
	- การปฏิบัติตนด้วยความอดทน	การมีความอดทนต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ การควบคุมอารมณ์ได้ ไม่โกรธง่าย ไม่กล่าววาจาโต้ตอบหรือแสดงอาการเมื่อไม่พอใจ และการมีความอดทนต่อความฟุ้งเฟ้อและสิ่งเร้าในทางไม่ดี	4	
รวม			8	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	แผนการจัดกิจกรรมของค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	พฤติกรรมกรปฏิบัติตนตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	จำนวนคาบ	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมในการปลูกฝังค่านิยม
3. ความเพียร	- ความเพียรในการเรียน	ความกระตือรือร้น และความตั้งใจจริงในการเรียนและการทำงานที่ได้รับมอบหมาย การทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา และการมีความบากบั่นในการทำงานด้วยตนเอง	4	<ul style="list-style-type: none"> - การทำความรู้จักค่านิยม และความหมายของค่านิยม - การพิจารณาผลของการเลือกปฏิบัติตนตามค่านิยม เรื่องความเพียร - ความสำคัญของความเพียร - พฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงการมีความเพียรและพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงการไม่มีความเพียร และผลของการมีความเพียรและผลของการไม่มีความเพียร
	- ความเพียรในการทำงาน		4	<ul style="list-style-type: none"> - เสนอแนวทางการปฏิบัติตนให้เกิดความเพียร และนำแนวทางการปฏิบัติตนให้มีความเพียรไปใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตประจำวัน - จัดกิจกรรมเพื่อปรับพฤติกรรมในการพัฒนาลักษณะนิสัย เรื่องความเพียร
รวม			8	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	แผนการจัดกิจกรรมของค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	พฤติกรรมการปฏิบัติตนตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	จำนวนคาบ	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมในการปลูกฝังค่านิยม
4. ความรอบคอบ	- ความรอบคอบในการเรียน	การพิจารณางานที่ได้รับมอบหมายอย่างถี่ถ้วน ตรวจสอบงานก่อนส่ง	4	<ul style="list-style-type: none"> - การทำความเข้าใจค่านิยม และความหมายของค่านิยม - การพิจารณาผลของการเลือกปฏิบัติตนตามค่านิยม เรื่องความรอบคอบ - ความสำคัญของความรอบคอบ! - พฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงการมีความรอบคอบและพฤติกรรมบ่งชี้ที่แสดงออกถึงการไม่มีความรอบคอบ และผลของการมีความรอบคอบและผลของการไม่มีความรอบคอบ
	- การปฏิบัติตนในการดำรงชีวิต	การคิดพิจารณาก่อนการตัดสินใจปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง	4	
	- การประกอบอาชีพด้วยความรอบคอบ	การรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างระมัดระวัง ลดความฟุ่มเฟือย การวางแผนการใช้เวลา และการวางแผนการประกอบอาชีพด้วยความไม่ประมาท	4	<ul style="list-style-type: none"> - เสนอแนวทางการปฏิบัติตนให้เกิดความรอบคอบ และนำแนวทางการปฏิบัติตนให้มีความรอบคอบไปใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตประจำวัน - จัดกิจกรรมเพื่อปรับพฤติกรรมในการพัฒนาลักษณะนิสัย เรื่องความรอบคอบ
รวม			12	
รวมจำนวนคาบของแผนการจัดกิจกรรมทั้งหมด			40	

5. แผนการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย

5.1 แนวคิด

5.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

5.3 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม 6 ขั้นตอน

5.3.1 ขั้นทำความเข้าใจจกค่านิยม

5.3.2 ขั้นเลือกค่านิยม

5.3.3 ขั้นเห็นคุณค่าและความสำคัญ

5.3.4 ขั้นสร้างแนวทางการปฏิบัติตนที่ก่อให้เกิดค่านิยม

5.3.5 ขั้นปฏิบัติตามแนวทางที่ก่อให้เกิดค่านิยม

5.3.6 ขั้นปรับปรุงกิจกรรมเพื่อพัฒนาลักษณะนิสัย

5.4 สื่อ

5.5 การวัดและการประเมินผล

5.6 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

6. นำแผนการจัดกิจกรรมการปลูกฝังค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กระบวนการตามแนวคิดของบลูมและแรทส์ตามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้รับคำแนะนำตามหลักวิชาการ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง หลังจากนั้น นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่ใช้กระบวนการตามแนวคิดของบลูมและแรทส์ การวัดผลและประเมินผล และการใช้สื่อสำหรับการจัดกิจกรรม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ของผู้ทรงคุณวุฒิ

7. นำแผนการจัดกิจกรรมการปลูกฝังค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กระบวนการตามแนวคิดของบลูมและแรทส์ จำนวน 4 แผน คือ แผนที่ 1 (ความซื่อสัตย์-สุจริต) แผนที่ 4 (ความอดทน) แผนที่ 6 (ความเพียร) และแผนที่ 8 (ความรอบคอบ) ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) จำนวน 33 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาความเหมาะสมด้านระยะเวลา และด้านการจัดกิจกรรมทั้งหมด เช่น ความสอดคล้องของกิจกรรมกับ วัตถุประสงค์ของกิจกรรม การสื่อความหมายของภาษาที่ใช้ในกิจกรรม ปัจจัยภายนอกที่ อาจจะทำให้กิจกรรมไม่สมบูรณ์ เป็นต้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำแผนการจัดกิจกรรมไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 4 ชุด ประกอบด้วย

1. แบบวัดความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาสาระของค่านิยมทั้ง 4 เรื่อง คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร และความรอบคอบ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการวัดความรู้ ความเข้าใจของค่านิยมทั้ง 4 เรื่อง คือความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร และความรอบคอบ เพื่อวัดความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของค่านิยมทั้ง 4 เรื่อง

1.2 ศึกษาหลักเกณฑ์การสร้างแบบวัดความรู้ ความเข้าใจ จากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของค่านิยมทั้ง 4 เรื่อง

1.3 กำหนดโครงสร้างแบบวัดความรู้ ความเข้าใจ โดยถามความรู้ ความเข้าใจของค่านิยมทั้ง 4 เรื่อง จากสถานการณ์ต่าง ๆ ในหัวข้อของความหมายของค่านิยม ผลของการปฏิบัติตามค่านิยมที่ปลูกฝัง ผลของการไม่ปฏิบัติตามค่านิยมที่ปลูกฝัง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงค่านิยมที่ปลูกฝัง และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการไม่มีค่านิยมที่ปลูกฝัง โดยแยกแบบวัดเป็น 4 เรื่อง เรื่องละ 5 ข้อ รวม 20 ข้อ

ตารางที่ 4 หัวข้อและจำนวนข้อสอบของแบบวัดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง

หัวข้อ \ ค่านิยม	ความซื่อสัตย์สุจริต	ความอดทน	ความเพียร	ความรอบคอบ
1.ความหมายของค่านิยม	1 ข้อ	1 ข้อ	1 ข้อ	1 ข้อ
2.ผลของการปฏิบัติตามค่านิยมที่ปลูกฝัง	1 ข้อ	1 ข้อ	1 ข้อ	1 ข้อ
3.ผลของการไม่ปฏิบัติตามค่านิยมที่ปลูกฝัง	1 ข้อ	1 ข้อ	1 ข้อ	1 ข้อ
4.พฤติกรรมที่แสดงออกถึงค่านิยมที่ปลูกฝัง	1 ข้อ	1 ข้อ	1 ข้อ	1 ข้อ
5.พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการไม่มีค่านิยมที่ปลูกฝัง	1 ข้อ	1 ข้อ	1 ข้อ	1 ข้อ
รวม	5 ข้อ	5 ข้อ	5 ข้อ	5 ข้อ

1.4 แบบวัดความรู้ ความเข้าใจ เป็นคำถามแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ คำถามแต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก และมีตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุด 1 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ได้แก่ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน

1.5 นำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบพิจารณาความตรงกับเนื้อหา ความเหมาะสมของการใช้ภาษา ความเหมาะสมของตัวเลือก แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.6 นำแบบวัดความรู้ ความเข้าใจที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 33 คน

1.7 นำผลการวัดมาวิเคราะห์หาค่าระดับความยาก (Level of Difficulty หรือ ค่า p) เลือกแบบวัดความรู้ ความเข้าใจ ที่มีความยากง่ายตั้งแต่ 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination of Power หรือค่า r) ที่มีค่าอำนาจจำแนก .20 ขึ้นไป ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีค่าระดับความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.55 ถึง 0.76 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.28 ถึง 0.36

1.8 นำแบบวัดมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตร คูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) หรือ KR 20 ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .72

1.9 นำแบบวัดความรู้ ความเข้าใจ ไปทดลองกับตัวอย่างประชากร จำนวน 23 คน

2 แบบวัดเจตคติในการปฏิบัติตนตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง ทั้ง 4 เรื่อง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบวัดเจตคติในการปฏิบัติตน การเห็นคุณค่าและความสำคัญตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง เพื่อวัดความรู้ ความคิดเห็นของนักเรียนที่แสดงออกจากการเห็นคุณค่า ความสำคัญ และการปฏิบัติตนตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝังทั้ง 4 เรื่อง คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร และความรอบคอบ

2.2 ศึกษาเกณฑ์การสร้างแบบวัดเจตคติในการปฏิบัติตน การเห็นคุณค่าและความสำคัญตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง โดยสร้างแบบวัดเจตคติดังกล่าวตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert Type Scale)

2.3 กำหนดโครงสร้างของแบบวัดเจตคติในการปฏิบัติตน การเห็นคุณค่าและความสำคัญตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง ซึ่งข้อความที่จะนำไปวัดแบ่งออก เป็น 2 ทาง คือ ข้อความเชิงนิมมาน (Positive) หรือข้อความทางบวก และข้อความเชิงนิเสธ (Negative)

หรือข้อความทางลบ ซึ่งมีลักษณะเป็นการประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตารางที่ 5 เกณฑ์การให้คะแนนของมาตราส่วนประเมินค่าของแบบวัดเจตคติ

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
เชิงนิมมาน (Positive)	5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
เชิงนิเสธ (Negative)	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน	5 คะแนน

2.4 ดำเนินการออกแบบและสร้างแบบวัดเจตคติในการปฏิบัติตน ตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝังทั้ง 4 เรื่อง โดยมีค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง และจำนวนข้อความ ดังนี้

ตารางที่ 6 ค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง และจำนวนข้อความเชิงนิมมานและข้อความเชิงนิเสธของแบบวัดเจตคติในการปฏิบัติตนตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง

ค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	ข้อความเชิงนิมมาน	ข้อความเชิงนิเสธ
ความซื่อสัตย์สุจริต	5 ข้อ	3 ข้อ
ความอดทน	5 ข้อ	2 ข้อ
ความเพียร	5 ข้อ	2 ข้อ
ความรอบคอบ	6 ข้อ	2 ข้อ
รวม	21 ข้อ	9 ข้อ

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนจากแบบวัดเจตคติ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับเจตคติ
4.50 - 5.00	มากที่สุด
3.50 - 4.49	มาก
2.50 - 3.49	ปานกลาง
1.50 - 2.49	น้อย
1.00 - 1.49	น้อยที่สุด

2.5 นำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบพิจารณาความตรงกับเนื้อหา ความเหมาะสมของการใช้ภาษา ความเหมาะสมของตัวเลือก แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.6 นำแบบวัดเจตคติในการปฏิบัติตนตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 33 คน

2.7 นำแบบวัดเจตคติในการปฏิบัติตนตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง มาหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของ Cronbach ซึ่งได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .82

2.8 นำแบบวัดเจตคติในการปฏิบัติตนตามค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง ไปใช้กับตัวอย่างประชากรจำนวน 23 คน

3. แบบวัดพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียนในการปลูกฝังค่านิยม ทั้ง 4 เรื่อง คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร และความรอบคอบ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและหลักการ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทั้ง 4 เรื่อง เพื่อสังเกตพฤติกรรมที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามค่านิยมที่ปลูกฝัง และสามารถพัฒนาให้เป็นลักษณะนิสัยได้

3.2 กำหนดพฤติกรรมที่สอดคล้องกับค่านิยมที่ต้องการปลูกฝังทั้ง 4 เรื่อง

3.3 กำหนดโครงสร้างแบบวัดพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียนในการปลูกฝังค่านิยม ทั้ง 4 เรื่อง จากสถานการณ์สมมติต่าง ๆ โดยแยกแบบวัดเป็น 4 เรื่อง ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต 15 ข้อ ความอดทน 10 ข้อ ความเพียร 10 ข้อ และความรอบคอบ 15 ข้อ รวม 50 ข้อ

ตารางที่ 7 ค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง และจำนวนข้อของแบบวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียนในการปลูกฝังค่านิยม ทั้ง 4 เรื่อง

ค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	จำนวนข้อของแบบวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียน
1. ความซื่อสัตย์สุจริต	15 ข้อ
2. ความอดทน	10 ข้อ
3. ความเพียร	10 ข้อ
4. ความรอบคอบ	15 ข้อ
รวม	50 ข้อ

3.4 แบบวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียนเป็นคำถามแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ คำถามแต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก และมีตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุด 1 ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ได้แก่ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิด หรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน

3.5 นำแบบวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียนที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบพิจารณาความตรงกับเนื้อหา ความเหมาะสมของการใช้ภาษา และความเหมาะสมของตัวเลือก แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.6 นำแบบวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 33 คน

3.7 นำแบบวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียนมาหาค่าระดับความยากง่าย (Level of Difficulty หรือ ค่า p) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination of Power หรือค่า r) ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีค่าระดับความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.42 ถึง 0.75 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22 ถึง 0.38

3.8 นำแบบวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียนมาหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ (α Coefficient) ของ Cronbach ซึ่งได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .79

3.9 นำแบบวัดพฤติกรรมไปใช้กับตัวอย่างประชากร จำนวน 23 คน

4. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

4.1 สร้างแบบบันทึกการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ โดยให้นักเรียนเขียนบรรยายสิ่งที่ได้เรียนรู้ ความรู้สึกของการเข้าร่วมกิจกรรม ประโยชน์ที่ได้รับ และการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนผลที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการปลูกฝังค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 นำแบบบันทึกการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ
พิจารณาความตรงกับเนื้อหา และความเหมาะสมของการใช้ภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
ตามคำแนะนำ

4.3 นำแบบบันทึกการเรียนรู้ไปใช้กับตัวอย่างประชากร จำนวน 23 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตบางนา จังหวัดสมุทรปราการ

5.2 ก่อนการทดลอง นำแบบวัดความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาสาระของค่านิยม
แบบวัดเจตคติในการปฏิบัติตนตามค่านิยม และแบบวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียน
ในการปลูกฝังค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 4 เรื่อง ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถม-
ศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นตัวอย่างประชากร จำนวน 23 คน (Pre – test)

5.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมของค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มี
กระบวนการตามแนวคิดของบลูมและแรทส์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มาใช้กับตัวอย่างประชากร ทั้ง
23 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองรวม 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน คือ วันจันทร์ วันอังคาร
วันพฤหัสบดี และวันศุกร์ วันละ 1 คาบ คาบละ 60 นาที ทำในช่วงเวลาเรียนปกติ

5.4 หลังดำเนินการการจัดกิจกรรมการปลูกฝังค่านิยม ให้นักเรียนที่เป็น
ตัวอย่างประชากรจำนวน 23 คน ทำแบบวัดความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาสาระของค่านิยม
แบบวัดเจตคติในการปฏิบัติตนตามค่านิยม แบบวัดพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียน และ
แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนในการปลูกฝังค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 4
เรื่อง (Post – test)

การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ
ค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการปลูกฝัง ทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง
โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

6.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการปลูกฝัง ทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

6.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักเรียนเกี่ยวกับค่านิยมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการปลูกฝัง ทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

6.4 แจกแจงและหาค่าความถี่ (frequency) จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง